

The Abraham Arbesfeld Kollel Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Men

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG

נלכה עד כה ונשתחווה ונשובה
Aleinu: The Key to Teshuvah

Rabbi Meir Goldwicht
כ"ב אלול תשע"ו • September 25, 2016

1 דברים פרשת כי תבוא פרק כו

- (א) וְהָיָה כִּי תִבּוֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ נֶחֱלָה וּירְשָׁתָהּ וּירְשַׁבְתָּ בָּהּ
 (ב) וְלִקְחַתָּ מֵרֵאשִׁית כָּל פְּרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תִּבְיֵא מֵאֲרָצְךָ אֲשֶׁר יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשִׁמְתָּ בְּטֶנְא וְהִלַּכְתָּ אֵל
 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁכְן שְׁמוֹ שָׁם
 (ג) וּבֵאתָ אֶל הַפֶּהֶן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הֵהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגְדַּתִּי הַיּוֹם לִיקְנוֹת אֱלֹהֶיךָ כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע יִקְנֶה לְאַבְתֵּינִי לְתֵת לָנוּ
 (ד) וְלִקַּח הַפֶּהֶן הַטֶּנְא מִיָּדְךָ וְהִנִּיחוּ לִפְנֵי מִזְבַּח יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ
 (ה) וְעֵנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ אֲרָמִי אֲבִי וַיֵּרֵד מִצְרַיִמָּה וַיִּגְרַשְׁמֵנִי מִמֶּנִּי וַיְהִי שָׁם בְּמִתִּי מִעֵט וַיְהִי שָׁם לִגְוִי גְדוֹל
 עֲצוּם וְרַב
 (ו) וַיִּרְעוּ אֲתָנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבָדָה קָשָׁה
 (ז) וַנִּצְעַק אֵל יִקְנֶה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יִקְנֶה אֶת קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת עַנְיָנוּ וְאֶת עֲמַלְנוּ וְאֶת לַחֲצָנוּ
 (ח) וַיּוֹצֵאֵנוּ יִקְנֶה מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע נְטוּיָה וּבְכַמְרָא גְדוֹל וּבְכַאֲתוֹת וּבְכַמְפֹּתִים
 (ט) וַיִּבְאֵנוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֵּן לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲרָץ זִבַת חֶלֶב וּדְבָשׁ
 י) וַעֲתָה הִנֵּה הִבֵּאתִי אֶת רֵאשִׁית פְּרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לִּי יִקְנֶה וְהִנְחַתוּ לִפְנֵי יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ
 לִפְנֵי יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ
 יא) וְשִׁמְחַתָּ בְּכָל הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָךְ יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ וּלְבֵיתְךָ אֲתָה וְהַלְוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ : (ס)

2 מדרש תנחומא (בוכר) פרשת כי תבוא

[א] והיה כי תבא אל הארץ (דברים כו א), היום הזה ה' אלהיך מצוך לעשות וגו' (שם שם / דברים כ"ו / [טז], זש"ה בואו נשתחוה ונכרעה נברכה וגו' (תהלים צה ו), ומה תלמוד לומר נשתחוה ונכרעה, אלא צפה משה שבהמ"ק עתיד ליחרב, וביכורים עתידין לפסק, עמד והתקין להם לישראל שיהו מתפללין שלש פעמים בכל יום, שחביבה תפלה לפני הקב"ה ממאה מעשים טובים, כיון שנגזר עליו שלא ליכנס לארץ, התחיל להתפלל, ואמר אעברה נא ואראה (דברים ג כה), אמר לו הקב"ה רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה 'עלה ראש הפסגה וגו' (שם שם / דברים ג' / כו כז), לכך נאמר ה' אלהיך מצוך לעשות וגו'

3 סליחות עשרת ימי תשובה

הִצַּלְתוּ מֵאוֹר בְּשָׂרִים. גִּנְנַתוֹ בְּעַמֵּי הַשָּׂדִים:
 וְעַדְתוֹ שְׂכָרְךָ הִרְבֵּה מְאֹד. וְתַקְתוּ רוֹב עֲשָׂר וּכְבוֹד: זָעַק
 וְהָשִׁיב מִה תַּתֵּן לִי. שְׂרֵשׁ וְעָנַף אֵין לִי: חִילְתוֹ בְּרֵאִית
 מַחֲזֵה. בְּשִׁרְתוֹ לֹא יִירָשֶׁךָ זֶה: טֶנְא בְּכּוֹרִים לְמֵאָה חֲנֻנְתוֹ.
 לְקִרְבֵּן נִיחוּת חֲשַׁקְתוֹ: יַחְדּוֹ בְּכָל לֶבָם דְּצוֹ. לְעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
 רְצוֹ: קִבְּשׁ רַחֲמֵיךָ לְעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ. כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת
 בְּעַסֵּךָ מֵעַל צִאֲנֶךָ: לֶבָם וּנְפִשָׁם הֵיחָךְ נִכּוֹן. לִכֵּן תִּפְלַתְנוּ
 לְסִגְיָה בְּקִטְרֵת תִּכּוֹן:
 סִיּוּנוֹת עֵשִׂי

4 מתוך תפילת מוסף לראש השנה

עוד יזכור לנו אהבת איתן אדונינו ובבן הנעקד ישבית מדיננו ובזכות התם יוציא היום לצדק דיננו כי קדוש היום לאדוננו

5) תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף טז עמוד א

אמר רבי אבהו: למה תוקעין בשופר של איל? - אמר הקדוש ברוך הוא: תקעו לפני בשופר של איל, כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני

6) שולחן ערוך אורח חיים הלכות ראש השנה סימן תקפג

סעיף ב

ב' אוכלים (ו) ראש ג כבש (ז) לומר: נהיה לראש ולא לזנב, וזכר לאילו של יצחק. הגה: יש מדקדקים שלא לאכול ד אגוזים, שאגוז בגימטריא חטא, ועוד שהן מרבים כיחה וניעה ומבטלים התפלה (מהרי"ל). והולכין ב' אל (ח) ה [ו] הנהר לומר פסוק: ותשליך במצולות ים כל חטאתינו וגומר (מיכה ז, יט) (מנהגים). וגם נוהגים (ט) ו <ג> שלא לישן ביום ראש השנה (ירושלמי), ומנהג נכון הוא

7) משנה ברורה סימן תקפג

ח הנהר וכו' - ולומר תשוב תרחמנו וגו'. משום דאיתא במדרש שעבר אברהם אבינו עד צוארו במים (כשהלך להקריבו ע"ג המזבח ואמר הושיעה כי באו מים עד נפש ואנו עושין זה זכר לעקידה. וטוב למקום שיש בו [ט] דגים חיים לסימן שלא תשלוט בנו עין הרע ונפרה ונרבה כדגים. ובכתבים כתב נהר או באר וטוב שיהיה מחוץ לעיר. ויש לילך ביום א' אחר מנחה קודם שקיעת החמה ולומר פסוק מי אל כמוך וגו' עכ"ל. ובקצת מקומות ראיתי כשחל יום א' בשבת הולכין בשני לנהר. ואפשר מפני שהנהר חוץ לעיר ומשום הוצאה [שנושאין ספרים וכדומה לכך הולכין ביום ב' בפמ"ג

8) עלינו לשבח

עלינו לשבח לאדרון הכל. לתת גדלה ליוצר בראשית. שלא עשנו כגויי הארצות. ולא שמנו כמשפחות האדמה. שלא שם חלקנו כהם וגורלנו ככל המונם: שהם משתחוים להקל וריק ומתפללים אל אל לא יושע: ואנחנו פורעים ומשתחוים ומודים לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ. ומושב יקרו בשמים ממעל. ושכינת עזו בגבהי מרומים הוא אלהינו אין עוד. אמת מלפנו. אפס זולתו. כפיתוב בתורתו. וידעת היום והשבת אל לבבך. פי ה' הוא האלהים בשמים: ממעל ועל הארץ מתחת. אין עוד

9) בראשית פרשת וירא פרק כב

- (א) ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני
(ב) ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המדינה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך
(ג) וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם ויילך אל המקום אשר אמר לו האלהים
(ד) ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק
(ה) ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד פה ונשתחוה ונשובה אליכם
(ו) ויקח אברהם את עצי העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו
(ז) ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה הששה לעלה
(ח) ויאמר אברהם אלהים יראוהו לו הששה לעלה בני וילכו שניהם יחדו

- (ט) וַיִּבְאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הַאֱלֹהִים וַיִּבְּן שָׁם אֲבֵרָהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹף אֶת הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּשֶׂם אֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לְעֵצִים
- (י) וַיִּשְׁלַח אֲבֵרָהָם אֶת יִדְדוֹ וַיִּקַּח אֶת הַמֵּאֲכָלֶת לְשַׁחֵט אֶת בְּנוֹ
- (יא) וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֵּאֶפֶד יִקְוֶה מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אֲבֵרָהָם וַיֹּאמֶר הַגִּנִּי
- (יב) וַיֹּאמֶר אֵל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנֶּעֱר וְאֵל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי עַתָּה יִדְעֹתִי כִּי יֵרָא אֱלֹהִים אִתָּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת בְּנֶךָ אֶת יְחִידְךָ מִמֶּנִּי
- (יג) וַיִּשָּׂא אֲבֵרָהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה אֵיל אַחַר נֶאֱחָז בְּסֹבֶבךָ בְּקִרְבֵּנוֹ וַיִּלֶּךְ אֲבֵרָהָם וַיִּקַּח אֶת הָאֵיל וַיַּעֲלֶהוּ לְעֵלָה תַּחַת בְּנוֹ
- (יד) וַיִּקְרָא אֲבֵרָהָם שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא יִקְוֶה יִרְאָה אֲשֶׁר יֹאמַר הַיּוֹם בְּהַר יִקְוֶה יִרְאָה
- (טו) וַיִּקְרָא מִלֵּאֶפֶד יִקְוֶה אֶל אֲבֵרָהָם שְׁנִית מִן הַשָּׁמַיִם
- (טז) וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נָאִים יִקְוֶה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת בְּנֶךָ אֶת יְחִידְךָ
- (יז) כִּי בָרַךְ אֲבִרְכָךָ וְהִרְבָּה אֲרֻכָּה אֶת זְרַעְךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָחוּל אֲשֶׁר עַל שְׁפַת הַיָּם וַיִּרְשׂ זְרַעְךָ אֶת שְׁעַר אֲבִיבֵי
- (יח) וְהִתְבָּרַכְוּ בְּזְרַעְךָ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקִלִּי
- (יט) וַיֵּשֶׁב אֲבֵרָהָם אֶל נַעֲרָיו וַיִּקְמוּ וַיִּלְכוּ יַחְדָּו אֶל בְּאֵר שְׁבַע וַיֵּשֶׁב אֲבֵרָהָם בְּבְאֵר שְׁבַע: פ)

10) בראשית פרשת לך לך פרק טו

- (א) אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר יִקְוֶה אֶל אֲבֵרָם בְּמַחֲזָה לֵאמֹר אֵל תִּירָא אֲבֵרָם אֲנֹכִי מִגֵּן לֶךְ שְׁכַרְךָ הִרְבָּה מְאֹד
- (ב) וַיֹּאמֶר אֲבֵרָם אֲדֹנָי יִקְוֶה מַה תַּפְּן לִי וְאֲנֹכִי הוֹלֵךְ עִירִי וּבֶן מִשְׁק בֵּיתִי הוּא דִמְשַׁק אֱלֵיעֶזֶר
- (ג) וַיֹּאמֶר אֲבֵרָם הֵן לִי לֹא נִתְתָה זֶרַע וְהִנֵּה בֶן בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי
- (ד) וְהִנֵּה דְבַר יִקְוֶה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא יִירָשְׁךָ
- (ה) וַיֹּצֵא אֹתוֹ חֲחוּצָה וַיֹּאמֶר הֲבֵט נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זְרַעְךָ:

11) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ז עמוד ב

אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: מיום שברא הקדוש ברוך הוא את העולם לא היה אדם שקראו להקדוש ברוך הוא אדון, עד שבא אברהם וקראו אדון, שנאמר: אוי אמר אדני (אלהים) במה אדע כי אירשנה. אמר רב: אף דניאל לא נענה אלא בשביל אברהם, שנאמר: בועתה שמע אלהינו אל תפלת עבדך ואל תחנונו והאר פניך על מקדשך השמים למען אדני. למען מבעי ליה! אלא - למען אברהם שקראך אדון

12) מדרש הגדול

בא אברהם אצל שרה ואמר לה עד מתי יהיה בנך בחיקך...!
לא בן שלשים ושבע שנים הוא ולא הלך לא לבית המדיש ולא לבית התלמוד עובי אותו שילך עמי ועשי לי צידה לדרך שנלך שנינו לבית המדרש הגדול
ולא
ילך לא לבית המדרש ולא לבית התלמוד עובי אותו שילך עמי ועשי לו
'צידה לדרך שנלך שנינו לבית המדרש, ועשת להם צידה והלכו
ועשו לי צידה לדרך שנלך שנינו לבית המדרש הגדול ועשית להם צידה והלכו ארבעתם"

13) בראשית רבה (וילנא) פרשת וירא פרשה נו

וירא את המקום מרחוק, מה ראה ראה ענן קשור בהר, אמר דומה שאותו מקום שאמר לי הקב"ה להקריב את בני שם.

ב אמר ליצחק בני רואה את מה שאני רואה א"ל הין, אמר לשני נעריו רואים אתם מה שאני רואה אמרו לו לאו, אמר הואיל וחמור אינו רואה ואתם אין אתם רואים שבו לכם פה עם החמור

14) פסיקתא רבתי (איש שלום) פיסקא מ - בחודש השביעי

ואני והנער נלכה [עד כה ונשתחווה ונשובה אליכם] (שם / בראשית כ"ב /) עד פה אין כתב כאן אלא עד כה אמר רבי יהושע בן לוי נלך ונראה מה בסוף הדיבור שאמר לי כה יהיה זרעך (שם / בראשית / ט"ו ה'),

15) רש"י בראשית פרשת וירא פרק כב

(יב) אל תשלח - לשחוט, אמר לו אם כן לחנם באתי לכאן, אעשה בו חבלה ואוציא ממנו מעט דם, ה אמר (לו) אל תעש לו מאומה, אל תעש בו מום

16) רש"י בראשית פרשת וירא פרק כב

תחת בנו - מאחר שכתוב ויעלהו לעולה, לא חסר המקרא כלום, מהו תחת בנו, על כל עבודה שעשה ממנו היה מתפלל ואומר יהי רצון שתהא זו כאלו היא עשויה בבני, כאלו בני שחוט, כאלו דמו זרוק, כאלו הוא מופשט, כאלו הוא נקטר ונעשה דשן

17) שמות פרשת שמות פרק ב

(ה) ותָרַד בַּת פְּרַעֲהַ לְרַחֵץ עַל הַיָּאֵר וַנְּעַרְתִּיהָ הַלֵּכַת עַל יַד הַיָּאֵר וַתֵּרָא אֶת הַתְּבָה בַּתּוֹךְ הַסּוּף וַתִּשְׁלַח אֶת אֶמְתָּהּ וַתִּקְחֶהּ

(ו) וַתִּפְתַּח וַתֵּרָאֶהוּ אֶת הַיֶּלֶד וְהִנֵּה נֶעֱרַר בְּכַף וַתַּחְמַל עָלָיו וַתֹּאמֶר מִיִּלְדֵי הָעִבְרִים זֶה

18) שמואל א פרק א

(כו) וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי חַי נִפְשָׁךְ אֲדֹנָי אֲנִי הָאִשָּׁה הַנִּנְצָבֶת עִמָּכָה בְּזֶה לְהַתְּפַלֵּל אֶל יְקֹנָק (כו) אֶל הַנְּעִיר הַזֶּה הַתְּפַלְלִיתִי וַיִּתֵּן יְקֹנָק לִי אֶת שְׂאֵלְתִי אֲשֶׁר שְׂאֵלְתִי מֵעִמּוֹ

19) דברי הימים א פרק יז

(א) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשָׁב דָּוִד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל נָתָן הַנָּבִיא הִנֵּה אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וְאֶרְוֶן בְּרִית יְקֹנָק (ב) וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל דָּוִד כֹּל אֲשֶׁר בָּלַכְךָ עָשָׂה כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ: (ג) וַיְהִי כִּלְיָהּ הַהוּא וַיְהִי דָבָר אֱלֹהִים אֶל נָתָן לֵאמֹר (ד) לָךְ וְאֶמְרָתְךָ אֶל דָּוִד עֲבָדִי כֹה אָמַר יְקֹנָק לֹא אֶתָּה תִּבְנֶה לִי הַבַּיִת לְשָׁבֶת

20) דברי הימים א פרק כט

(ט) וַיִּשְׁמְחוּ הָעָם עַל הַתְּנַדְּבָם כִּי בָלַב שָׁלֹם הַתְּנַדְּבוּ לִיקֹנָק וְגַם דָּוִד הַמֶּלֶךְ שָׂמַח שְׂמִיחָה גְדוֹלָה: (פ) (י) וַיִּבְרָךְ דָּוִד אֶת יְקֹנָק לְעֵינָיו כֹּל הַקֶּהֱל וַיֹּאמֶר דָּוִד בְּרוּךְ אַתָּה יְקֹנָק אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם וָעַד עוֹלָם:

(יא) לך יקנוק הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך יקנוק הממלכה והמתנשא (לכל לראש

(יב) והעשר והפבור מלפניך ואתה מושל בכל ובגדך פח וגבורה ובגדך לגדל ולחזק לפל)

(יג) ועתה אלהינו מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך)

(יד) וכי מי אני ומי עמי כי נעצר פח להתנדב פזאת כי ממך הפל ומידך נתנו לך)

(טו) כי גרים אנחנו לפניך ותושבים ככל אבותינו כצל ימינו על הארץ ואין מקוה)

(טז) יקנוק אלהינו פל ההמון הזה אשר הכיננו לבנות לך בית לשם קדשך מידך היא הוא ולך הפל)

21) משנה מסכת אבות פרק ג

רבי אלעזר איש ברתותא אומר תן לו משלו שאתה ושלך שלו וכן בדוד הוא אומר (ד"ה = דברי הימים = א' כ"ט) כי ממך הכל ומידך נתנו לך

בעל הטורים בראשית פרשת וירא פרק כב

לומר בזכות אברהם שאמר ונשתחוה ונשובה זכו ישראל לעשות תשובה, והיינו לכו ונשובה אל ה', .
נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה, השיבנו ה' אליך ונשובה. ובזכותו הגליות מתקבצות. וזהו לכו ונשובה אל ה'. ואם לא זכו, אומר נתנה ראש ונשובה. וכשיזכו השיבנו ה' אליך ונשובה, הכל בזכות אברהם

22) ילקוט שמעוני תורה פרשת וירא

א"ר יצחק הכל בזכות השתחויה אברהם לא חזר מהר המוריה אלא בזכות השתחויה שנא' ונשתחוה ונשובה אליכם [כ"ב, ה], ישראל לא נגאלו אלא בזכות השתחויה שנא' ויאמן העם וישמעו וגו' ויקדו וישתחוו, התורה לא נתנה אלא בזכות השתחויה שנא' והשתחיתם מרחוק, חנה לא נפקדה אלא בזכות השתחויה שנא' וישתחו לה', הגליות אינן מתכנסות אלא בזכות השתחויה שנא' והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וגו' והשתחו לה', בית המקדש לא נבנה אלא בזכות השתחויה שנא' רוממו ה' אלהינו והשתחו, אף המתים אינן חיים אלא בזכות השתחויה שנא' בואו נשתחוה ונכרעה

23) פסיקתא רבתי (איש שלום) פיסקא מ - בחודש השביעי

יאמר היום [וגו'] (בראשית שם /כ"ב/) מהו היום, כהיום, מפני שר"ה היה

24) אבות דרבי נתן

א"ר יצחק: היה לו לאברהם איל זכר, שהיה הולך בראש הצאן ושמו יצחק, ורץ גבריאל והביאו לפניו והעלהו לעולה תחת בנו ואותו ביום ראש השנה היה

25) מלכים ב פרק ד

(יא) ויהי היום ויבא שמה ויסר אל העליה וישכב שמה)

(יב) ויאמר אל גחזי נצרו קרא לשונמית הזאת ויקרא לה ותעמד לפניו)

(יג) ויאמר לו אומר נא אליה הנה חרדת אלינו את כל החרדה הזאת מה לעשות לך ה'יש לדבר לך אל (המלך או אל שר הצבא ותאמר בתוך עמי אנכי ישבת:

26) פרק שירה

כלבים אומרים באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יי' עשנו

27) מהרש"א חידושי אגדות מסכת סנהדרין דף צז עמוד א

ופני הדור כפני הכלב כו'. עיין פירש"י ועוד נראה לפרש כי נקרא כלב כי כולו לב ונאמן לאדוניו ואמר שפני אותו הדור יהיה כפני כלב שמראה לפנים כאלו הוא אוהב אבל לבו כל עמו כי לפי האמת האהבה שהיא נראה לפניך היא נעדרת כלב ועל זה אמרו בפ"ב דסוטה ואין הדור רואה אלא לפנים